

at sætte sig i Bevægelse i en Retning, hvor den ikke støttes af den almindelige Mening i Kirken, bør fordre en paatrængende og uafviselig Nødvendighed. En saadan Nødvendighed kunne vi nu paa ingen Maade erkjende, at der er tilstede ved det foreliggende Forslag om Valgmenigheders Oprettelse, allermindst paa en Tid, hvor Regjeringen selv har fundet Diebliffet netop at være kommet til udenfor Rigsdagen at tilveiebringe en altsibig og sagkyndig Overveielse af de kirkelige Forhold i deres Almindelighed. Vi ere end ikke istand til at indsee, hvorledes Afgjørelsen af denne enkelte Sag forud for den paatænkte almindelige Overveielse skulde kunne undgaae at virke forstyrrende ind paa selve Overveielserne, isærdeleshed da det er saa langt fra, at Oprettelsen af Valgmenigheder efter Lovforslaget er et isoleret Punkt uden Forbindelse med andre kirkelige Sager, at der imod samme, som dybt indgribende i Kirkens indre Anliggender og disses hidtilværende Ordning, vil hittede sin Indflydelse til alle Sider. — Dette turde vel navnlig være indlysende, naar det ikke tabes af Sigte, at Forslaget just berører den Materie, der af alle meest turde vente at blive Gjenstand for den største Opmærksomhed under den forestaaende Overveielse, nemlig en bedre Betjening af Præsteembedet ved den bedst mulige Anvendelse af de Kræfter, hvorover der i saa Henseende raades, og ved de meest betryggende Former for den rette Anvendelse paa ethvert Sted især.

Hensees hertil, vilde det neppe kunne være blevet af nogen stor Betydning som Hjemmel for Forud-Afgjørelsen af denne enkelte Sag, om den end i og for sig havde været undergivet en fuldstændig kirkelig Drøftelse og overhovedet kunde siges, som det just her har heddet, at være „uddebatteret“. Men det er jo ogsaa ifkun Tilfældet, at der har været affordret Landemoderne Erklæringer om det tidligere private Forslag dengang Regjeringen endnu holdt sig udenfor Sagen, og denne derfor langtfra havde den Betydning, som den først senere paa en for de fleste temmelig uventet Maade har erholdt, og de da af Landemoderne afgivne Erklæringer gif jo, ved Siden af en stærk

Bekæmpelse af Forslaget, om end med et forskjelligt Overtaal af Stemmer, alle ud paa, at Sagen i alt Fald ikke burde fremmes særskilt, men indlemmes under den almindelige Overveielse af de kirkelige Anliggender, som man først og fremmest bad om. — Landemoderne Erklæringer og Biskoppernes Betænkninger, hvormed Landemodsacterne indsendtes til Ministeriet, fremkom derhos end ikke under Sagens Behandling i det andet Thing og her i Landstinget først paa Udvalgets Begjæring. Men det er dog aabenbart, at det ikke var blot foreløbige Udtalelser, Landstinget havde for Die, naar Thinget i forrige Session standsede det lignende Lovforslag, som da var paa Bane, fordi den kirkelige Medvirkning savnedes, og allermindst skulde da dette Savn for Repræsentationen kunne afhjælpes derved, at Regjeringen blot indhentede Erklæringer, uden at Indholdet kom til Repræsentationens Kundskab.

Den Bevægelse, som allerede da var vaakt, navnlig i Kirkens Lærerstand, og som gav sig Vidnesbyrd i den fra den langt overveiede Deel af alle Landets Præster til Rigsdagen indgivne Modadresse, har heller ikke siden lagt sig, hvorimod samme jo netop meget er tiltagen, efterat Regjeringens Hensigt var bleven bekjendt, forud for den almindelige Overveielse at ville ved Lov fastslaae den omstridte Oprettelse af Valgmenigheder, hvorhos tillige Bevægelsen fra Lærerstanden har udbredt sig til Lægfolk rundt omkring i Menighederne, hvad de talrige Adresser imod Lovforslaget, der fra alle Landets Egne stadigt indkomme til Landstinget, see Oversigten i Bilag B., noksom bekræfte. — Man bømme nu om denne Bevægelse, som man bømme vil, saa lader det sig dog i alt Fald ikke nægte, at der ogsaa deri og i Udtalelsen fra Kirkens øverste Tilsynsmænd ligger en hyderligere Opfordring til noget at holde igjen, i Særdeleshed saalænge som de kirkelige Anstuelser, hvor almindeligt de end maatte næres, baade i og udenfor Lærerstanden savne det nødvendige Organ for en mere regelmæssig Ytringsmaade. Heller ikke bør det glemmes, at den indstændige Anmodning ifkun gaaer ud paa noget saa Naturligt og i sig selv Berettiget som det, at dette enkelte Anlig-